

Donner

Minister **Donner**: Iets gaf mij al in dat de heer Spekman hierom zou vragen. Ik zeg hem dit graag toe.

Ik stel allereerst vast dat de motie van de heer Van Hijum op stuk nr. 38 het op de verschillende onderdelen ingezette beleid ondersteunt. De ambitie van het kabinet op dit terrein is groot, maar mogelijk niet zo groot als de heer Van Hijum die omschrijft. Het gaat erom dat tweederde van de instroom perspectief heeft op arbeid en dat daar de arbeidsondersteuning op is gericht. Dit is de ambitie van de regering, maar hij definieert al als resultaat dat dit deel ook daadwerkelijk werk zal vinden. Ik heb aangegeven wat de ambitie van de regering op dit terrein precies is, namelijk de inzet om degenen die perspectief op arbeid hebben zo goed mogelijk aan werk te helpen. Daarnaast willen wij onze re-integratie-inspanningen richten op ongeveer 10.000 cliënten van het zittende bestand. Mogelijk is daarover verwarring ontstaan en zijn de cijfers door elkaar gaan spelen. Ik heb dus aangegeven wat de ambitie van het kabinet is en voor het overige beschouw ik deze motie als ondersteuning van het beleid. Ik wijs erop dat deze voor een deel gaat over de job coaches bij bedrijven.

De motie van de heer Van Hijum op het stuk onder nummer 39 betreft wat hij noemt "social return on investment". Zoals uit het debat in de Kamer is gebleken, wordt voor een deel gereageerd op uitspraken van de minister van Verkeer en Waterstaat. De heer Van Hijum gaf al aan dat deze lijn eerder is ingezet door Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Ik zal de Kamer hierover in ieder geval voor de behandeling van de begroting voor 2010 gaarne informeren. Ik zie de motie als ondersteuning van het beleid. Ik moet een en ander samen met de minister van Verkeer en Waterstaat bezien, opdat de regering zo veel mogelijk één geluid laat horen. Men zou niet anders van mij verwachten.

De motie van de heer Van Hijum op stuk nr. 40 betreft de financiering van studie aan de Open Universiteit. In eerste termijn ben ik hier al op ingegaan. Toen was de vraagstelling een andere. De stelling was toen namelijk dat Wajong'ers niet aan de Open Universiteit zouden kunnen studeren. Ik heb aangegeven dat dit niet het geval is; ook zij kunnen zich gewoon inschrijven. In deze motie wordt het verzoek gedaan om mensen met beperkingen die aan de Open Universiteit studeren, in aanmerking te laten komen voor studiefinanciering. Over dat punt zal ik de minister van OCW moeten raadplegen. Hij gaat immers over de studiefinanciering. Ik zal de Kamer per brief hierover nader inlichten vóór de stemmingen.

Op de motie van mevrouw Van Gent en de heer Ulenbelt ben ik zo-even al ingegaan. Ik zie dat dit inderdaad ook een motie van de heer Ulenbelt zelf is. Het is wat tegenstrijdig om in de ene motie een aanvulling tot het minimumloon en in de andere een aanvulling tot 120% van het minimumloon te vragen. Mijn motivering om deze moties te ontraden is dezelfde. Bovendien zal de regering vermoedelijk niet in staat zijn om aan deze motie te voldoen, zo zij aanvaard wordt. In de motie wordt de regering namelijk verzocht een nota van wijziging in te dienen. Ik neem aan dat op hetzelfde moment dat over deze moties wordt gestemd, over het wetsvoorstel wordt beslist. Vanaf dat moment kunnen wij geen nota van wijziging meer indienen. Dit laat onverlet dat de Kamerleden een amendement kunnen indienen met deze strekking. Ik zal een dergelijk amendement echter ook ontraden.

De heer **Ulenbelt** (SP): Eigenlijk had de eerste indienster dit moeten opmerken, maar als deze motie in stemming komt voor het wetsvoorstel, wordt de stemming over het wetsvoorstel aangehouden om de minister in de gelegenheid te stellen om met een nota van wijziging te komen. Procedureel is een en ander dus volledig correct.

Minister **Donner**: Dit raakt de essentie van ons proces van wetgeving. Het kabinet doet vanuit zijn visie op de verantwoordelijkheden een wetsvoorstel. Dit kan in de Kamer worden geamendeerd. De Kamer kan de regering echter niet vragen om bij nota van wijziging iets in te dienen waarmee de regering het niet eens is. De Kamer kan wel een amendement aanvaarden waarmee de regering het niet eens is. Men kan echter niet bij wijze van motie aan de regering vragen om een wetsvoorstel te wijzigen.

Ook op de motie op stuk nr. 42 ben ik al eerder ingegaan. Deze gaat over de verhouding tussen het bestaande bestand van Wajong'ers en de nieuwe instroom. Met deze motie wordt de regering gevraagd om de bestaande Wajong'ers eenzelfde kans te geven. Zoals gezegd heb ik bij nota van wijziging een daartoe strekkende bepaling opgenomen in het wetsvoorstel. Er zal op dat moment echter gekozen moeten worden of men in de bestaande regeling blijft of onder de nieuwe komt. Het kan echter niet zo zijn dat men in beide regelingen tegelijk valt. Ook deze motie moet ik dus ontraden.

De algemene beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: De stemmingen over de amendementen, het wetsvoorstel en de moties vinden aanstaande dinsdag plaats. Ik bedank vanzelfsprekend de minister.

De vergadering wordt van 15.00 uur tot 15.30 uur geschorst.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 2 april 2009 over **de rapportage vreemdelingenketen**.

De heer **Brinkman** (PVV): Mevrouw de voorzitter. Het procedurestapelen van met name reguliere verblijfsaanvragen blijft een enorm probleem. Door middel van het steeds opnieuw indienen van verblijfsaanvragen kunnen vreemdelingen hun vertrek uit Nederland eindeloos traineren omdat zij de behandeling van die aanvragen gewoon in ons land mogen afwachten. Na afwijzingen volgens natuurlijk bezwaar- en beroepsprocedures, gekoppeld aan verzoeken om voorlopige voorzieningen.

De aangekondigde maatregelen zullen het probleem niet oplossen. Die maatregelen gaan immers domweg voorbij aan de kern van het probleem, namelijk de mogelijkheid om een reguliere verblijfsaanvraag in te dienen.

Het probleem had allang opgelost kunnen zijn als het kabinet een aangenomen motie had uitgevoerd die ertoe strekte om dit tegen te gaan. Dit moet alsnog gebeuren en daarom dien ik de volgende motie in.

Brinkman

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat grootschalig misbruik van het toelatingsbeleid middels het stapelen van verblijfsaanvragen nog steeds tot grote problemen leidt;

constaterende dat het kabinet desondanks heeft aangegeven dat de op 28 september 2006 door een Kamermeerderheid aangenomen motie van de toenmalige Groep Wilders, die ertoe strekt dat per vreemdeling nog maar één aanvraag om een reguliere verblijfsvergunning mag worden ingediend, niet wordt uitgevoerd;

verzoekt de regering, te bewerkstelligen dat deze op 28 september 2006 aangenomen motie van de toenmalige Groep Wilders alsnog wordt uitgevoerd,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door de leden Brinkman en Fritsma. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 1262 (19637).

□

De heer **De Krom** (VVD): Mevrouw de voorzitter. Het categoriaal beleid voor Irak is in november 2008 afgeschaft, maar het kabinet begint pas eind dit jaar met de herbeoordelingen. Dat is een onaanvaardbaar lange termijn. Het betekent dat een jaar lang extra kosten worden gemaakt en onzekerheid blijft bestaan. Wij vinden dat het sneller moet.

Dat geldt overigens ook voor de afschaffing van het categoriaal beleid voor Somalië. Eindelijk en terecht stopt het kabinet dat nu, maar de effectuering van het beleid laat tot op de dag van vandaag op zich wachten waardoor tot op heden mensen onder dit regime in Nederland worden toegelaten. Ook die effectuering zou moeten worden versneld. Ik dien daarom de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat het categoriaal beleid voor Irak in november 2008 is afgeschaft;

overwegende dat dit leidt tot een omvangrijke herbeoordeling van vergunningen;

overwegende dat de regering verwacht, pas eind 2009 te kunnen beginnen met herbeoordelingen en intrekkingen, dat wil zeggen ruim een jaar na afschaffing;

overwegende dat deze termijn onaanvaardbaar lang is;

overwegende dat de regering terecht heeft besloten, ook het categoriaal beleid voor Somalië te beëindigen;

verzoekt de regering, het project capaciteitsuitbreiding asiel aanzienlijk te versnellen en het besluit inzake de afschaffing van het categoriaal beleid voor Somalië onmiddellijk tot uitvoering te brengen en ook hier zo snel mogelijk te beginnen met de herbeoordelingen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**: Deze motie is voorgesteld door het lid De Krom. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 1264 (19637).

De heer **De Krom** (VVD): Voorzitter. Ik heb zojuist geluisterd naar de motie van de collega van de PVV. Deze motie kan rekenen op steun van de VVD-fractie.

De **voorzitter**: Wij wachten even totdat de staatssecretaris beschikt over de tekst van de moties.

□

Staatssecretaris **Albayrak**: Voorzitter. Ik begin met de motie die de heer Brinkman heeft ingediend, mede namens de heer Fritsma die het debat heeft gedaan. De heer Fritsma heeft in meerdere debatten gewezen op de motie waarvoor de heer Brinkman wederom de aandacht vraagt.

Laat ik helder zijn: als vreemdelingen in Nederland uitgeprocedeerd zijn, dienen zij het land te verlaten. Als zij herhaalde aanvragen indienen, op welke grond dan ook, met louter als het doel het vertrek uit Nederland uit te stellen of het verblijf te rekken, dan gaat het kabinet dat met kracht tegen. Wij hebben een pakket maatregelen aangekondigd waarmee wij dat ook zullen bereiken. Dat was één van de afspraken in het coalitieakkoord. Inmiddels is een fors aantal maatregelen genomen. In de terugkeerbrief die de Kamer vorige week heeft ontvangen, heeft men kunnen lezen dat wij wederom nog een maatregel in het vooruitzicht hebben. Dat is namelijk voorkomen dat mensen op de vliegtuigtrap nog een hernieuwde aanvraag kunnen indienen, waardoor een uitzetting de facto niet geëffectueerd kan worden.

De motie waarop de heer Brinkman wees, gaat veel verder. In die motie staat dat ik eigenlijk alle vreemdelingen moet toestaan om maximaal één keer een verblijfsaanvraag in te dienen. Op het eerste gezicht klinkt dat best logisch, als die herhaalde aanvraag alleen wordt gedaan om niet uitgezet te worden. Dat gaan wij echter al tegen. Als wij de motie zouden uitvoeren, zouden wij direct in de situatie komen dat wij ons schuldig maken aan mensenrechtenschending. Neem het voorbeeld van iemand die uitgeprocedeerd is en een beroep doet op nieuwe feiten en omstandigheden, omdat sprake is van een ernstige ziekte die bij uitzetting tot de dood zou leiden. Wij zouden dan zo iemand niet in staat stellen om een nieuwe aanvraag in te dienen en zo iemand in de situatie brengen dat hij wordt uitgezet onder omstandigheden waar mogelijk de dood op volgt. Ik geef maar één voorbeeld van een drastisch gevolg van deze motie, als die wordt uitgevoerd langs de lijn die de heer Brinkman betoogt.

Albayrak

Een ander voorbeeld. Als een vreemdeling vraagt om hereniging met het gezin maar geen inkomen heeft, dan wordt dat geweigerd. Het gezin mag niet komen. Als op enig moment zo iemand wel een baan heeft waarmee hij een inkomen heeft en zijn gezin kan onderhouden, mag hij een aanvraag indienen en kan het gezin wellicht wel komen omdat hij aan de voorwaarden voldoet. Als iemand maximaal één keer een aanvraag mag indienen, moet ik zelfs als iemand aan de criteria voldoet, weigeren om het gezin te laten overkomen. Dat is regelrecht in strijd met artikel 8 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden en dus wederom in strijd met het beleid dat Nederland voert op het punt van respect voor mensenrechten.

Ik noem ook nog iets anders, namelijk het eigen belang van Nederland. De heer Brinkman praat over reguliere vergunningen. Neem het voorbeeld van een briljante student. Die komt hiernaartoe, gaat studeren, is daarmee klaar en een Nederlands bedrijf staat te popelen om hem in dienst te nemen, omdat hij een waardevolle bijdrage levert aan de groei en ontwikkeling van Nederland. Wij zouden zo'n student dus weigeren om als kennismigrant een aanvraag verblijfsvergunning arbeid in te dienen, omdat hij al één keer een verblijfsvergunning studie heeft aangevraagd. Dat lijkt mij ook niet in het belang van de bv Nederland. Deze motie heb ik al een keer ontraden. Er zijn meer moties door de fractie van de PVV ingediend. Ook deze motie moet ik met deze argumenten ontraden.

De heer De Krom en ik zijn het met elkaar eens. Het categoriale beleid voor Irak is afgeschaft. Wij werken met een beperkte capaciteit medewerkers IND. De focus is nu erop gericht dat bijvoorbeeld in het nieuwe beleid voor Somalië niet de verkeerde mensen worden toegelaten. Op die toelating hebben wij heel veel accent, energie en capaciteit gezet.

Voor het intrekken van vergunningen van bijvoorbeeld Irakezen die nog geen vijf jaar in Nederland zijn, hebben wij de prioriteiten bepaald. Mensen die een gezins-herenigingsaanvraag hebben lopen terwijl zij zelf hun verblijfsvergunning gaan kwijtraken, gaan wij met voorrang behandelen. Met een beperkte capaciteit hebben wij de prioriteiten bepaald en gekeken waar wij het meest profijt van hebben. Dat zijn de beperkingen waarmee ik te maken heb, ook als wij straks het debat met de Kamer hebben gehad over de zaken die te maken hebben met Somalië. Gelukkig zien wij nu al dat deze maatregelen effect sorteren. Een toenemend aantal Irakezen gaat bijvoorbeeld vrijwillig terug naar Irak. Die ontwikkeling ondersteunen wij van harte en wij zullen alle energie aanwenden om deze mogelijkheid te faciliteren, zodat de betrokken mensen duurzaam en veilig naar Irak terug kunnen keren. Om deze en om andere redenen die de heer De Krom bekend zijn, moet ik aanneming van deze motie ontraden.

De heer **De Krom** (VVD): De regering heeft het besluit genomen om het categoriaal beleid voor Somalië af te schaffen, maar tot de dag van vandaag komen vijftig tot tachtig Somaliërs op grond van het categoriaal beleid hier binnen. Dat was althans anderhalve week geleden toen ik op bezoek was in Ter Apel nog zo. U kondigt aan dat dit beleid wordt afgeschaft, maar de instroom gaat gewoon door. Waarom stopt u die niet onmiddellijk en

zegt u niet: vanaf vandaag gaan wij de aanvragen individueel beoordelen?

Staatssecretaris **Albayrak**: Toen ik vorige week de beleidsvoornemens bekendmaakte, heb ik gezegd dat alle maatregelen die per direct in kunnen gaan ook per direct in zullen gaan. Ik herinner bijvoorbeeld aan de maatregelen die gericht waren op het tegengaan van fraude met pleegkinderen. Met de Kamer is echter de afspraak gemaakt – een deel van het aantal Kamerleden is in ieder actief betrokken geweest bij het tot stand komen van die afspraak – dat gelet op de vergaande gevolgen van het instellen en het afschaffen van de groepsgewijze bescherming van vluchtelingen, dat instellen en afschaffen niet eerder geëffectueerd wordt dan nadat het debat met de Tweede Kamer daarover heeft plaatsgevonden. Ik meen dat het van mijn kant alleen maar van respect voor de Tweede Kamer getuigt dat ik dat debat afwacht.

De **voorzitter**: Dat debat is gepland. De procedure-vergadering zal volgende week plaatsvinden.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**: De stemmingen over de moties zullen volgende week dinsdag plaatsvinden.

Ik schors de vergadering tot 16.00 uur.

De vergadering wordt van 15.44 uur tot 16.00 uur geschorst.

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 8 april 2009 over **het Midden-Oosten**.

□

De heer **Van Bommel** (SP): Voorzitter. Wij hebben een algemeen overleg gehad over het Midden-Oosten. In dat overleg is gesproken over de relatie tussen Europa en Israël, die een associatieverdrag met elkaar hebben dat Israël handelsvoordelen biedt. Het is relevant om dat verdrag in de discussie te betrekken, omdat er een mensenrechtenartikel in het verdrag staat. In het Israëlisch-Palestijnse conflict is er met enige regelmaat sprake van schending van mensenrechten, van het niet laten doorgaan van economische en humanitaire hulp naar de Gazastrook, en van andere vormen van mensenrechtenschendingen. De mensenrechtenparagraaf uit het associatieakkoord moet worden ingeroepen om ervoor te zorgen dat er druk komt te staan op het Midden-Oostenvredeproces en op Israël om ervoor te zorgen dat Israël de mensenrechten volledig respecteert.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de EU een associatieakkoord met Israël onderhoudt;